

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

ΦΑΙΗ ΤΖΩΡΑ ΜΩΡΑΚΗ

& ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

ΣΟΛΩΝΟΣ 73 & ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ, 106 79 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ. 210 3606024, ΦΑΞ. 210 3606085

<https://www.nomikisymvouli.gr>

ΣΦΑΛΜΑΤΑ ΣΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΕΦΑΠΑΞ ΠΟΣΟΥ Ν. 4575/2018 ΠΟΥ ΧΟΡΗΓΗΘΗΚΕ ΣΤΟΥΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΥΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ

Αθήνα, Φεβρουάριος 2020

I) Οι διατάξεις του Ν. 4575/2018 για τη χορήγηση εφάπαξ ποσού το Δεκέμβρη 2018

Με τις διατάξεις των άρθρων 10 έως και 14 Ν. 4575/2018 (ΦΕΚ Α/192) χορηγήθηκε **εφάπαξ** χρηματικό ποσό (που αντιστοιχούσε στη διαφορά μεταξύ των μηνιαίων αποδοχών που ελάμβαναν κατά την 31-07-2012 και αυτές που πράγματι τους κατεβλήθησαν) στις ακόλουθες κατηγορίες δημοσίων λειτουργών και με τις παρακάτω διακρίσεις:

1) Σύμφωνα με το **άρθρο 10** του ως άνω Νόμου, **στα εν ενεργεία στελέχη** των Ενόπλων Δυνάμεων και της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού Σώματος και του **Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής** και για όσο χρόνο αυτά ήταν εν ενεργεία κατά το χρονικό διάστημα από 01-08-2012 έως και 31-12-2016 (δηλαδή πριν την εισαγωγή του νέου μισθολογίου), η διαφορά υπολογίστηκε μεταξύ των μηνιαίων αποδοχών που θα δικαιούνταν να λάβουν με βάση τις ισχύουσες κατά την 31-07-2012 μισθολογικές διατάξεις και των μηνιαίων αποδοχών που πράγματι τους κατεβλήθησαν με βάση το άρθρο 86 του Ν. 4307/2014 (Α` 246).

2) Με το **άρθρο 11**, στους **Ιατρούς** του Ε.Σ.Υ., Ιατρούς Δημόσιας Υγείας Ε.Σ.Υ., Επικουρικούς Ιατρούς και Ειδικευόμενους Ιατρούς και στο σύνολο των ιατρών του Γενικού Νοσοκομείου Παπαγεωργίου, καταβλήθηκε το εφάπαξ ποσό που αντιστοιχούσε στη μισθολογική διαφορά που επέφερε ο Ν. 4093/2012. Η αντίστοιχη διαφορά τους κατεβλήθη για το χρονικό διάστημα από 13-11-2014 έως και 31-12-2016.

3) Σύμφωνα με το **άρθρο 12**, χορηγήθηκε το ως άνω εφάπαξ ποσό για τις μισθολογικές διαφορές που επέφερε ο Ν. 4093/2012 και για τη χρονική περίοδο από 01-01-2015 έως και 31-12-2016, στα μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. (δηλ. στο **διδασκτικό προσωπικό**) των Πανεπιστημίων, των Τ.Ε.Ι., της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε., των Ανώτατων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Σ.Ε.Ι.), των Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών (Α.Ε.Α.), των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.) κ.λπ.

4) Με το **άρθρο 13**, η ίδια μισθολογική διαφορά καταβλήθηκε εφάπαξ, για το χρονικό διάστημα από 01-01-2015 έως και 31-12-2016, στα μέλη του μόνιμου **καλλιτεχνικού προσωπικού** της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών, της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης και της Ορχήστρας της Εθνικής Λυρικής Σκηνής

5) Τέλος, με το **άρθρο 14**, εφάπαξ χρηματική παροχή, για το χρονικό διάστημα από 01-08-2012 έως και 30-06-2014, καταβλήθηκε στους **Δικαστικούς Λειτουργούς** και τα μέλη του κύριου προσωπικού του Ν.Σ.Κ. Το ποσό αυτό αντιστοιχούσε στο υπόλοιπο ήμισυ της διαφοράς αποδοχών που απορρέει από τις διατάξεις του άρθρου 181 Ν. 4270/2014.

6) Παράλληλα, με τη διάταξη του **άρθρου 15** του ως άνω Ν. 4575/2018, καταβλήθηκε εφάπαξ χρηματικό ποσό **στους συνταξιούχους των παραπάνω κατηγοριών προσωπικού**. Το ποσό αυτό αντιστοιχούσε στη διαφορά μεταξύ της μηνιαίας σύνταξης που θα δικαιούνταν να λάβουν, εάν δεν είχαν μεσολαβήσει οι μισθολογικές διατάξεις του Ν. 4093/2012 και αυτής που πράγματι τους κατεβλήθη κατ' εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων σε συνδυασμό με τα οριζόμενα στο Π.Δ. 169/2007 (Συνταξιοδοτικό Κώδικα). Το εφάπαξ χρηματικό ποσό υπολογίστηκε με αναφορά στα αντίστοιχα για κάθε κατηγορία συνταξιούχων χρονικά διαστήματα, που προβλέπονται στα άρθρα 10 έως 14 και μέχρι το χρονικό σημείο υπαγωγής τους στις διατάξεις του Ν. 4387/2016. Κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 15 του Ν. 4575/2018 εξεδόθη η κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με αριθμό 170285/0092/2018 (ΦΕΚ 5503/Β) που καθόρισε το χρόνο, τη διαδικασία κλπ. για την καταβολή του παραπάνω εφάπαξ ποσού. Σημειώνεται ότι σε περίπτωση θανάτου του δικαιούχου, τα παραπάνω ποσά καταβάλλονται στα πρόσωπα στα οποία είχε μεταβιβαστεί ή θα μεταβιβαστεί η σύνταξη, ενώ, σε περίπτωση που δεν μεταβιβάζεται σύνταξη λόγω θανάτου του δικαιούχου, το ως χρηματικό ποσό μπορούσε να καταβληθεί στους νόμιμους κληρονόμους με την υποβολή στην αρμόδια Υπηρεσία των προβλεπόμενων κατά τις κείμενες διατάξεις νομιμοποιητικών εγγράφων.

II) Διαπίστωση σφαλμάτων στον υπολογισμό του εφάπαξ ποσού

Δυνάμει των παραπάνω διατάξεων πιστώθηκε εφάπαξ ποσό στους λογαριασμούς των συνταξιούχων (μεταξύ των οποίων και τα εν αποστρατεία στελέχη του Λιμενικού Σώματος), περί τον Δεκέμβριο 2018. Η πίστωση των τραπεζικών λογαριασμών έγινε χωρίς καμία ενημέρωση των δικαιούχων και χωρίς να τους κοινοποιηθεί πράξη με ανάλυση του τρόπου υπολογισμού.

Επειδή παρατηρήθηκε ότι τα καταβληθέντα ποσά διαφοροποιούνται ακόμη και μεταξύ συναδέλφων αποστράτων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφαλείας, με ακριβώς ίδια συνταξιοδοτικά δικαιώματα (χρόνια παραμονής - διοικητικό και μισθολογικό βαθμό κλπ), που εμφανίζουν μεγάλες διαφορές μεταξύ τους, υπήρξαν βάσιμες υπόνοιες για λανθασμένους υπολογισμούς στην πλειονότητα των περιπτώσεων. Επίσης, διαπιστώθηκαν αποκλίσεις σε σχέση και με τα αντίστοιχα ποσά (50%) που καταβλήθηκαν με τις διατάξεις του Ν. 4307/2014. Για τους λόγους αυτούς, πληθώρα αποστράτων υπέβαλε αιτήσεις στη Διεύθυνση Συντάξεων, εκφράζοντας επιφύλαξη και ζητώντας να τους γνωστοποιηθεί ο τρόπος υπολογισμού. Στις αιτήσεις αυτές, ουδεμία απάντηση δόθηκε, κατά την πάγια τακτική της αρμόδιας Υπηρεσίας.

Πρόσφατα, στάλθηκε σε μεγάλο αριθμό συνταξιούχων έγγραφο της Διεύθυνσης Απονομής Συντάξεων Δημοσίου Τομέα (πρώην ΓΛΚ) που τους γνωστοποιούσε παρακράτηση ποσών από τη σύνταξή τους, με την εντελώς αόριστη αναφορά ότι εισέπραξαν αναδρομικά, με τις διατάξεις του άρθρου 15 Ν. 4575/2018, μεγαλύτερα των δικαιουμένων. Η αναφορά γινόταν μόνο σε συγκεκριμένο ποσό επιστροφής για τον κάθε συνταξιούχο, χωρίς να γίνεται ανάλυση του τρόπου υπολογισμού και πως προέκυψε η διαφορά.

Από τη γραμματική διατύπωση των σχετικών διατάξεων του Ν. 4575/2018, το ποσό που αναμενόταν να καταβληθεί ήταν η διαφορά μεταξύ της σύνταξης όπως είχε διαμορφωθεί πριν από τις διατάξεις του Ν. 4093/2012 και αυτής που καταβαλλόταν μετά τις διατάξεις του Ν. 4307/2014. Στο ποσό της διαφοράς, προστιθέμενο στην ακαθάριστη σύνταξη, θα εφαρμόζονταν οι μειώσεις των Ν. 4024/2011, 4051/2012 και 4093/2012, ενώ θα γινόταν και παρακράτηση ΕΑΣ (Ν. 3865/2010 και 4002/2011), καθώς και κράτηση για υγειονομική περίθαλψη (οι λεπτομέρειες αυτές ορίστηκαν με τη σχετική ΚΥΑ). Για τους στρατιωτικούς συνταξιούχους, το χρονικό διάστημα υπολογισμού αφορούσε από 01-08-2012 έως 31-05-2016 (δηλαδή για 46 μήνες, έως την ψήφιση του Ν. 4387/2016 – Νόμου Κατρούγκαλου). Στο καθαρό ποσό που προέκυπτε, επιβαλλόταν παρακράτηση φόρου 20%, καθώς το σχετικό ποσό φορολογήθηκε αυτοτελώς ως εισόδημα του έτους 2018 και στο ποσοστό αυτό

εξαντλήθηκε η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων.

Εξ αφορμής της αποστολής των παραπάνω αποφάσεων για κράτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, πραγματοποίησα δειγματοληπτικό έλεγχο για συγκεκριμένους εντολείς μου, δικαιούχους του εφάπαξ ποσού. Η Υπηρεσία της αρμόδιας Διεύθυνσης Συντάξεων Δημοσίου Τομέα μου κατέστησε σαφές ότι οι υπάλληλοί της δεν είναι σε θέση να ελέγξουν την ορθότητα των υπολογισμών, καθώς αυτοί πραγματοποιήθηκαν από εξωτερικούς αναδόχους και για το λόγο αυτό δεν θα απαντήσουν αρμοδίως σε καμία αίτηση. Στα σχετικά στοιχεία που τηρεί η Υπηρεσία απεικονίζονται μόνο τα εισαγωγικά ποσά και οι κρατήσεις (με ποσά) ανά μήνα και στο σύνολο, χωρίς να εμφανίζεται και το ποσοστό κράτησης που εφαρμόστηκε. Το ποσοστό έχει σημασία, διότι οι μειώσεις κατά το νόμο επιβάλλονται κλιμακωτά, με αναγωγή στο συνολικό ποσό της σύνταξης. Από τα στοιχεία συγκεκριμένων δικαιούχων που μου επιδείχθησαν, κατόπιν ρητής εντολής τους, εντόπισα τουλάχιστον τρεις (3) κατηγορίες σφαλμάτων:

A) Δικαιούχοι που με τις διατάξεις του Ν. 4307/2014 είχαν ακαθάριστη σύνταξη οριακά άνω των 1.400 ευρώ. Οι συγκεκριμένοι ήταν υποκείμενοι εξ αρχής σε κράτηση ΕΑΣ (η οποία επιβάλλεται επί των βασικών ακαθάριστων μηνιαίων συντάξεων του δημοσίου κλιμακωτά, σε ποσοστό 6% έως 14% επί των συντάξεων άνω των 1.400,01 Ευρώ και με αυξημένα ποσοστά για τους συνταξιούχους κάτω των 60 ετών που δεν αποστρατεύθηκαν με πρωτοβουλία της Υπηρεσίας). Στην κατηγορία αυτή, από εισαγωγή εσφαλμένων στοιχείων και συντελεστή στο σύστημα, υπολογίστηκε κράτηση ΕΑΣ επί του συνόλου της συντάξεως και όχι στη διαφορά, με αποτέλεσμα να έχει πραγματοποιηθεί δύο φορές κράτηση ΕΑΣ στο ίδιο ποσό συντάξεως.

B) Δικαιούχοι που με τις διατάξεις του Ν. 4307/2014 είχαν ακαθάριστη σύνταξη οριακά κάτω των 1.400 ευρώ. Η συγκεκριμένη κατηγορία δεν είχε κράτηση ΕΑΣ. Έτσι, εφ' όσον μετά την πρόσθεση της διαφοράς, το συνολικό ποσό της ακαθάριστης σύνταξης υπερέβαινε το ποσό των 1.400 ευρώ, **επιβλήθηκε Εισφορά Αλληλεγγύης επί του συνόλου της ακαθάριστης συντάξεώς τους.**

Για τις παραπάνω δύο κατηγορίες, οι δικαιούχοι θα πρέπει να ελέγξουν τις βεβαιώσεις αποδοχών που έχουν αναρτηθεί στο taxis κατά την υποβολή της φορολογικής τους δήλωσης έτους 2018. Συγκεκριμένα, στην «*Εικόνα αποδοχών 2018*», στη γραμμή που έχει βεβαιώσει ο ΕΦΚΑ ως «*Εισοδήματα και επιδόματα αυτοτελώς φορολογούμενα ή απαλλασσόμενα*», θα εντοπίσουν δυσανάλογη διαφορά μεταξύ του ποσού που αντιστοιχεί στις ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ με το καθαρό ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟ ΠΟΣΟ που πράγματι τους αποδόθηκε (μετά την παρακράτηση φόρου 20%).

Σημειώνεται ότι η κράτηση ΕΑΣ από τις συντάξεις του Δημοσίου έχει κριθεί παράνομη με αποφάσεις της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, επομένως οι υποκείμενοι στην κράτηση αυτή μπορούν να διεκδικήσουν την επιστροφή της. Ιδίως δε όσοι υπέστησαν διπλή κράτηση ΕΑΣ, έχουν επιπλέον νομικά επιχειρήματα να αναζητήσουν την επιστροφή της, καθώς εντελώς παράνομα επιβλήθηκε δύο φορές κράτηση στο ίδιο ποσό.

Γ) Τέλος, στο σύνολο των περιπτώσεων που ερεύνησα, τα εισαγωγικά ποσά των ακαθάριστων συντάξεων που απεικονίζονται στη φόρμα υπολογισμού της Υπηρεσίας για την εύρεση της διαφοράς, δεν αντιστοιχούν με τα ακαθάριστα ποσά συντάξεων, όπως προκύπτουν από τα ενημερωτικά μηνιαίων συντάξεων περιόδου 2012 έως και 2018, που τηρώ στους αντίστοιχους φακέλους των εντολών μου.

Σε πολλές περιπτώσεις, είμαι σε θέση να υπολογίσω πρόχειρα την κατά προσέγγιση ορθότητα των υπολογισμών, με αναγωγή και σε συγκριτικά στοιχεία, λόγω της πληθώρας των περιπτώσεων που χειρίζομαι. Ωστόσο, υπάρχουν οριακές περιπτώσεις, στις οποίες απεικονίζεται (στη βεβαίωση αποδοχών στο taxis) πολύ χαμηλό ακαθάριστο εφάπαξ ποσό, το οποίο δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από τα συνταξιοδοτικά στοιχεία του δικαιούχου. Στις περιπτώσεις αυτές, επιβάλλεται συγκεκριμένος έλεγχος στην αρμόδια Υπηρεσία, για την εκτύπωση της σχετικής φόρμας υπολογισμού, προκειμένου να εντοπιστεί το σφάλμα.

Με τιμή,

Φαίη Τζώρα – Μωράκη

Δικηγόρος Παρ' Αρείω Πάγω, ΜΔΕ

Διαπιστευμένη Διαμεσολαβήτρια,

Μέλος του Μητρώου Συντονιστών Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. Περιφέρειας Αττικής

Μέλος του Μητρώου Διαχειριστών Αφερεγγυότητας

Σόλωνος 73 & Ιπποκράτους, 10679 – Αθήνα

Τηλ. 210 3606024, κιν. 697 2220593, fax 210 3606085

faytzora@otenet.gr